

NORGES POLITILEDERLAG

Brugata 19, boks 9096, Grønland, 0133 Oslo
Tlf 23 16 31 50 – fax 23 16 31 55
mail "post@npl.no"

Det kgl. barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

BARNE- OG LIKESTILLINGSDEP.

Kode: 6310

Dato: 8/8-08

Saksnr: 200604595-27

Oslo, den 5. august 2008

Høring – utredning om gjeldsregister i Norge
Deres ref 200604595-/MGI

Norges Politilederlag, (tidligere Norges lensmannslag) har følgende merknader til utredningen:

Sammenfatning av våre synspunkter

Hovedspørsmålene i utredningen er om et gjeldsregister er et egnet virkemiddel for å bedre grunnlaget for kredittvurdering, slik at mislighold av gjeldsforpliktelser kan bli redusert, og hvilke konsekvenser vil det ha for personvernet. Vi mener at et gjeldsregister som fungerer etter sin hensikt, kan være et hjelpemiddel for låneinstitusjoner til ikke gi overbelåning til forbrukere, og dermed hindre at folk får problemer med å betjene sin gjeld. Men det vil være svært vanskelig å drifte et gjeldsregister som til en hver tid skal være a jour, et stort apparat må til for å betjene det og det vil være inngripen i personvernet for personer som ikke har gjeldsproblem.

Vi anbefaler ikke at det opprettes et gjeldsregister. Det må iverksettes andre tiltak for å hindre at folk får gjeldsproblem. Forebyggende tjeneste med brosjyrer og opplyningskampanjer om virkningene av å ta på seg for stor gjeldsbyrde. Styrking av den økonomiske rådgivningstjenesten i kommunene og opplæring innen privat økonomi, er noen tiltak som kan iverksettes.

Behovet for et gjeldsregister

Hensikten med et gjeldsregister er å hindre at lån blir innvilget der gjeldsbyrden er for høy i forhold til betjeningsevne. I de aller fleste tilfellene hvor det innvilges lån er alle relevante opplysninger tilgjengelig for låneinstitusjonen. Ette vår vurdering er behovet for et gjeldsregister åpenbart mindre enn nytten og den preventive virkningen av et register. Dette begrunnes blant annet med at opplysningene i et gjeldsregister ikke vil være 100 % riktige. Det vil være lån som blir gitt privat, på det grå markede, løpende forbrukergjeld som ikke blir registrert, og manglende nedskrivning av lån. I tillegg vet vi at mislighold av gjeld er et lite problem i forhold til alle lån som blir gitt.

Personvern hensynet

Uansett hvordan et register blir administrert vil det være mulig å misbruke de opplysningene som ligger der. Vi kan ikke se at alle lån skal registreres der for å hindre at noen få innvilges lån som de ikke skulle ha hatt. Her vil opplysninger om kredittverdige og betalingsdyktige kreditorer bli lagret for at noen få personer ikke skal foreta overbelåning.

NORGES POLITILEDERLAG

Brugata 19, boks 9096, Grønland, 0133 Oslo
Tlf 23 16 31 50 – fax 23 16 31 55
mail "post@nlpl.no"

Hvem skal ha tilgang til registeret

Dersom det opprettes et gjeldsregister må alle som har en saklig grunn til å be om opplysninger, ha tilgang. Det vil i realiteten si at den samme gruppen som har tilgang til kredittopplysninger også har tilgang til dette registeret. Det kan hindre at personer pådrar seg forpliktelser som de ikke skulle. Vi tenker blant annet på bruk av telefoni, internett og forbrukskjøp med kreditt. Dersom det bare er banker og finansinstitusjoner som skal ha tilgang, vil personer med liten betalingsevne og stor belåning fortsatt pådra se økonomiske forpliktelser som de ikke har betalingsevne til å betjene.

Vår erfaring som sekretær for forliksrådet og som namsmann, er at det for det oftest er løsgjeld som er årsaken til at gjeldsporteføljen blir for høy i forhold til betjeningsevnen.

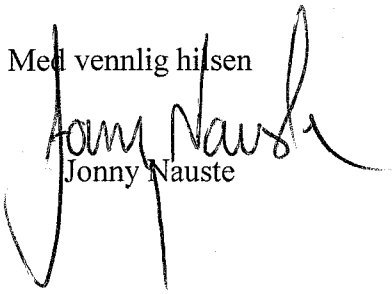
Organisering

Vi kan vanskelig se at det er nødvendig å påføre det offentlige utgifter med etablering av et slikt register. Dersom det blir opprettet, bør det opprettes kommersielt og underlegges statlig tilsyn og konsesjon.

Andre tiltak for å hindre gjeldsoffer

Privatøkonomi bør være en del av undervisningen, både på ungdomsskolen og på videregående skole. I tillegg bør det også lages opplysningskampanjer om det å pådra seg gjeld og konsekvensene. Skatteetaten, namsmann og inkassobyråene kan være aktører på det forbyggende arbeidet. Kan avslutningsvis nevne at namsmennene i Hordaland, Nord-Trøndelag, Asker og Bærum politidistrikter driver med forebyggende arbeid på dette området. Kronofogden i Sverige har en profesjonelt opplegg innen temaet.

Med vennlig hilsen

Jonny Nauste